

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1993-1994**

26 AVRIL 1994

**Proposition de loi complétant
l'article 792 du Code judiciaire**

**Proposition de loi abrogeant l'article 792,
deuxième et troisième alinéas, du Code
judiciaire, insérés par la loi du 12 janvier
1993 contenant un programme d'urgence
pour une société plus solidaire**

RAPPORT

**FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. R. VAN ROMPAEY**

La Commission de la Justice a examiné les deux propositions de loi en question au cours de sa réunion du 26 avril 1994. Elle a décidé de consacrer essentiellement la discussion à la proposition de loi de M. Erdman et consorts.

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : MM. Lallemand, président; Arts, Barzin, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Goovaerts, Lozie, Vaes, Vandenberghe, Mme Verhoeven et M. R. Van Rompaey, rapporteur.

2. Membres suppléants : MM. Hatry et Leroy.

3. Autre sénateur : M. Desmedt.

R. A 16530 et 16225*Voir :***Documents du Sénat :**

1014-1 (1993-1994) : Proposition de loi.

685-1 (1992-1993) : Proposition de loi.

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1993-1994**

26 APRIL 1994

**Voorstel van wet houdende aanvulling
van artikel 792 van het Gerechtelijk
Wetboek**

**Voorstel van wet tot opheffing van artikel 792,
tweede en derde lid, van het Gerechtelijk
Wetboek, ingevoegd bij de wet van
12 januari 1993 houdende een urgentie-
programma voor een meer solidaire
samenleving**

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER R. VAN ROMPAEY**

De Commissie voor de Justitie heeft deze twee wetsvoorstellen onderzocht tijdens haar vergadering van 26 april 1994. Er werd beslist de bespreking in hoofdzaak te wijden aan het wetsvoorstel van de heer Erdman c.s.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Lallemand, voorzitter, Arts, Barzin, mevr. Delcourt-Pêtre, de heren Goovaerts, Lozie, Vaes, Vandenberghe, mevr. Verhoeven en de heer R. Van Rompaey, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : de heren Hatry en Leroy.

3. Ander senator : de heer Desmedt.

R. A 16530 en 16225*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :**

1014-1 (1993-1994) : Voorstel van wet.

685-1 (1992-1993) : Voorstel van wet.

I. EXPOSE INTRODUCTIF DE L'AUTEUR DE LA PROPOSITION DE LOI COMPLETANT L'ARTICLE 792 DU CODE JUDICIAIRE

L'article 20 de la loi du 12 janvier 1993 contenant un programme d'urgence pour une société plus solidaire a complété l'article 792 du Code judiciaire par deux alinéas.

Depuis le 1er mars 1993, le texte de cet article est rédigé comme suit:

« Dans les huit jours de la prononciation du jugement, le greffier adresse, sous simple lettre, à chacune des parties ou, le cas échéant, à leurs avocats, une copie non signée du jugement. »

Par dérogation à l'alinéa précédent, dans les matières énumérées à l'article 704, alinéa 1er, le greffier notifie le jugement aux parties par pli judiciaire adressé dans les huit jours.

A peine de nullité, cette notification fait mention des voies de recours, du délai dans lequel ce ou ces recours doivent être introduits ainsi que de la dénomination et de l'adresse de la juridiction compétente pour en connaître. »

La *ratio legis* desdites nouvelles dispositions est double. Premièrement, l'on a voulu accélérer l'examen des dossiers relatifs à des questions de droit social. L'expérience a, en effet, montré que bien des contestations relatives aux matières visées à l'article 704, premier alinéa, du Code judiciaire, restaient pendantes parce qu'aucune décision n'était prise sur le fond. Cette inertie était due au fait que les organismes de sécurité sociale, comme les offices nationaux et les mutualités, prenaient largement leur temps pour décider d'interjeter appel ou non. Il va de soi qu'une telle manière de procéder ne fait qu'aggraver l'insécurité juridique. Deuxièmement, l'on a poursuivi un objectif budgétaire. Il s'est avéré, dans le cadre de l'assainissement du secteur de la sécurité sociale, qu'il fallait pouvoir se fonder sur des décisions quant au fond pour pouvoir se faire une meilleure idée des flux financiers qui le traversent. On pouvait, alors, évaluer de manière plus précise les recettes et les dépenses à venir et dresser un budget précis.

Depuis l'entrée en vigueur des nouvelles dispositions en question, l'on n'adresse plus, sous simple lettre, à chacune des parties ou, le cas échéant, à leurs avocats, une copie non signée du jugement, pour ce qui est des matières visées à l'article 704, premier alinéa, du Code judiciaire. Le jugement est communiqué aux seules parties, par pli judiciaire. Le délai pour interjeter appel d'un mois court du jour de la signification du jugement (*cf.* l'article 1051, premier alinéa, du Code judiciaire). Grâce à cela, les jugements

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE INDIENER VAN HET WETSVOORSTEL HOUDENDE AANVULLING VAN ARTIKEL 792 VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK

Krachtens artikel 20 van de wet van 12 januari 1993 houdende een urgentieprogramma voor een meer solidaire samenleving werd artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek met twee leden aangevuld.

Sinds 1 maart 1993 luidt de tekst van het artikel als volgt:

« Binnen acht dagen na de uitspraak van het vonnis zendt de griffier bij gewone brief een niet ondertekend afschrift van het vonnis, aan elke partij, of, in voorkomend geval, aan hun advocaten. »

In afwijking van het vorige lid, voor de zaken opgesomd in artikel 704, eerste lid, brengt de griffier binnen de acht dagen bij gerechtsbrief het vonnis ter kennis van de partijen.

Op straffe van nietigheid vermeldt deze kennisgeving de rechtsmiddelen, de termijn binnen welke dit verhaal moet worden ingesteld evenals de benaming en het adres van de rechtsmacht die bevoegd is om er kennis van te nemen. »

De *ratio* van de nieuwe regeling was tweërlei. In de eerste plaats werd ernaar gestreefd de afhandeling van sociaalrechtelijke dossiers te versnellen. De ervaring had immers geleerd dat heel wat betwistingen betreffende de zaken opgesomd in artikel 704, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek hangende bleven omdat er geen eindbeslissing werd genomen. Deze inertie was te wijten aan het feit dat socialezekerheidsinstanties, zoals de Rijksdiensten en de mutualiteiten, ruim de tijd namen alvorens te beslissen al dan niet hoger beroep aan te tekenen. Het spreekt vanzelf dat een dergelijke handelwijze rechts-onzekerheid in de hand werkt. Een tweede doelstelling was van budgettaire aard. In het kader van de sanering van de sociale zekerheid bleek het noodzakelijk over eindbeslissingen te beschikken om een beter inzicht te verkrijgen in de geldstromen in de socialezekerheidssector. Aldus konden de inkomsten en de uitgaven in de toekomst preciezer worden geraamd en kon een accurate begroting worden opgemaakt.

Door de nieuwe regeling wordt sinds 1 maart 1993 voor de zaken bedoeld in artikel 704, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek niet langer een niet-ondertekend afschrift van het vonnis bij gewone brief aan elke partij, of, in voorkomend geval, aan hun advocaten gezonden, maar wordt het vonnis bij gerechtsbrief uitsluitend aan de partijen ter kennis gebracht. De termijn om hoger beroep aan te tekenen, te weten een maand, begint te lopen vanaf deze kennisgeving (*cf.* artikel 1051, eerste lid, van het

passent plus rapidement en force de chose jugée et les affaires peuvent, dès lors, être réglées plus rapidement.

Le deuxième alinéa de l'article 792 du Code judiciaire présente, toutefois, une lacune, en ce sens que, contrairement au premier alinéa, il ne précise pas que, le cas échéant, le jugement doit également être communiqué aux avocats des parties.

Pour ce qui est des matières visées à l'article 704, premier alinéa, du Code judiciaire, les greffes ne peuvent, par conséquent, pas envoyer de copies des jugements aux avocats. En effet, l'envoi de copies est budgétairement injustifiable en l'absence d'une base légale. Tout cela n'a pas empêché les présidents de certains tribunaux d'envoyer des copies des jugements aux avocats, à leurs propres frais. Chose curieuse, certains greffiers adressent aux avocats une lettre leur indiquant que, depuis l'entrée en vigueur du deuxième alinéa de l'article 792 du Code judiciaire, ils ne peuvent plus leur envoyer de copies des jugements. On peut se demander si les frais d'envoi de ces lettres n'égale pas ce que coûterait la communication des jugements.

Il est pourtant capital de tenir compte du problème de communication qui a surgi, à la suite de l'entrée en vigueur de cette nouvelle disposition, entre les organismes de sécurité sociale et leurs avocats. Ceux-ci ne sont, bien souvent, plus informés de la communication des jugements que très peu de temps avant l'expiration du délai d'appel. Aussi, pour préserver les droits de ces organismes, les avocats interjettent-ils appel conservatoirement, ce qui surcharge les rôles et ralentit l'examen des affaires.

En réponse à une question orale du 12 mai 1993 (cf. les *Annales*, Sénat, 12 mai 1993, pp. 2556-2557), le ministre a déclaré qu'il prendrait des mesures pour remédier à cette lacune. A ce jour, la question n'a toutefois pas encore évolué.

La présente proposition, à laquelle ont souscrit des sénateurs de plusieurs groupes politiques, et qui est favorablement accueillie par le ministre, vise uniquement à compléter les dispositions insérées par l'article 20 de la loi précitée du 12 janvier 1993, en vue d'assurer une bonne administration de la justice.

Son texte est le suivant :

« L'article 792 du Code judiciaire, modifié par l'article 20 de la loi du 12 janvier 1993, est complété par un quatrième alinéa, rédigé comme suit :

Gerechtelijk Wetboek). Dit heeft tot gevolg dat zaken sneller kunnen worden afgehandeld omdat de vonnissen sneller in kracht van gewijsde gaan.

Artikel 792, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek vertoont echter een lacune in die zin dat het, in tegenstelling tot het eerste lid, niet bepaalt dat, in voorkomend geval, ook de advocaten van de partijen van het vonnis in kennis moeten worden gesteld.

Voor de zaken bedoeld in artikel 704, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek verkeren de griffiers derhalve in de onmogelijkheid de advocaten een afschrift van de vonnissen toe te zenden. Deze kennisgeving kan immers bij gebreke van een wettelijke grondslag budgettair niet worden verantwoord. Een en ander heeft de voorzitters van sommige rechtbanken er echter niet van weerhouden de afschriften van de vonnissen op eigen kosten aan de advocaten toe te zenden. Markant is tevens het feit dat bepaalde griffiers de advocaten een brief toesturen met de melding dat zij hun ingevolge artikel 792, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek niet langer een afschrift van het vonnis kunnen bezorgen. Men kan zich afvragen of de kostprijs voor de toezending van deze brieven die van de kennisgeving van de vonnissen niet evenaart.

Primordiaal is echter dat ingevolge deze nieuwe bepaling de communicatie tussen de socialezekerheidsinstellingen en hun advocaten gebrekkig verloopt. Laatstgenoemden worden in vele gevallen juist vóór het verstrijken van de beroepstermijn door de voormelde instanties van de kennisgeving op de hoogte gebracht. Dat leidt ertoe dat de raadslieden ter vrijwaring van de rechten van deze instellingen « conservatoir » hoger beroep aantekenen, hetgeen bijdraagt tot een overbelasting van de rollen en een vertraging bij de behandeling van deze zaken teweegbrengt.

Als antwoord op een mondelinge vraag d.d. 12 mei 1993 (cf. *Handelingen*, Senaat, 12 mei 1993, blz. 2556-2557) heeft de minister de toezegging gedaan deze onvolkomenheid te verhelpen. Tot op heden is er in dit dossier echter geen beweging te bespeuren.

Het onderhavig voorstel dat door senatoren uit verschillende fracties is onderschreven en waartegenover ook de minister positief staat, heeft uitsluitend tot doel een correctie aan te brengen aan de regeling die krachtens artikel 20 van de bovenvermelde wet van 12 januari 1993 is ingevoerd om een goede rechtsbedeling te waarborgen.

Het voorstel luidt als volgt :

« Artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij artikel 20 van de wet van 12 januari 1993, wordt aangevuld met een vierde lid, luidende :

« Dans les cas visés au deuxième alinéa, le greffier adresse, le cas échéant, une copie non signée du jugement aux avocats des parties. »

La proposition de M. Desutter d'abroger les deuxième et troisième alinéas de l'article 792 du Code judiciaire est tout à fait contraire à l'objectif poursuivi par l'article 20 de la loi du 12 janvier 1993, à savoir celui d'assurer la communication directe du jugement aux parties et de faire courir le délai d'appel à partir de la date de la communication. Elle méconnaît, par conséquent, les aspects positifs des nouvelles dispositions.

II. DISCUSSION GENERALE

Un commissaire souscrit aux critiques formulées par M. Erdman à l'encontre de la proposition de loi de M. Desutter. Cependant, les développements de cette proposition de loi méritent une lecture attentive. En effet, la procédure de signification des jugements prescrite par l'article 792, deuxième alinéa, du Code judiciaire, peut s'avérer néfaste, non seulement aux avocats, mais aussi à leurs clients et aux organismes de sécurité sociale. M. Desutter justifie sa conception et sa proposition comme suit (*cf.* le doc. Sénat, 1992-1993, n° 685-1, pp. 2-4).

a) L'avocat ou le mandataire dépend du client pour apprendre à quel moment un jugement a été prononcé et quel en est le contenu.

b) Le justiciable reçoit un jugement par lettre recommandée. Celui-ci est rédigé en termes juridiques illisibles ou incompréhensibles pour de nombreuses personnes non familiarisées avec l'agencement typique d'un jugement ou d'un arrêt. Par exemple: « Attendu que..., Vu..., Par ces motifs..., déclare la demande recevable, irrecevable..., fondée, non fondée, condamne la partie défenderesse ou la partie demanderesse aux dépens, autorise l'exécution provisoire ». Assurément, cette terminologie provoquera chez de nombreuses gens, notamment les personnes âgées, des réactions de panique inutiles.

c) Si le justiciable ne réagit pas, ne transmet pas le jugement à son avocat, au mandataire de l'organisation représentative de travailleurs ou au juriste de sa mutualité, le jugement n'aura, la plupart du temps, pas d'effet utile. C'est ainsi qu'un jugement avant dire droit dans une contestation avec le Service des allocations aux handicapés ou avec l'I.N.A.M.I., jugement dans lequel un médecin-expert est désigné, restera sans effet aussi longtemps que le défenseur n'en disposera pas et ne pourra demander au greffe, en vertu de l'article 935 du Code judiciaire, de faire procéder à l'expertise.

d) Enfin, il est de fait que l'avocat de certains organismes de sécurité sociale ne peut obtenir le paiement

« In de gevallen, bepaald in het tweede lid, zendt de griffier een niet-ondertekend afschrift van het vonnis, in voorkomend geval, aan de advocaten van de partijen. »

Het voorstel van de heer Desutter om het tweede en het derde lid van artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek te doen vervallen, is de negatie van wat artikel 20 van de wet van 12 januari 1993 nastreeft, met name de rechtstreekse kennisgeving van het vonnis aan de partijen en de aanvang van de beroepstermijn vanaf die toezending. Het miskent derhalve de positieve aspecten die de nieuwe regeling kenmerken.

II. ALGEMENE BESPREKING

Een lid onderschrijft de kritiek van de heer Erdman op het wetsvoorstel van de heer Desutter. De toelichting die laatstgenoemde bij zijn wetsvoorstel heeft gegeven, is echter lezenswaardig. De procedure inzake de kennisgeving voorgeschreven door artikel 792, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek kan immers niet alleen nadelig uitvallen voor de advocaten, maar ook voor hun cliënten en de sociale-zekerheidsinstellingen. De heer Desutter verantwoordde deze opvatting, alsook zijn voorstel als volgt (*cf.* Gedr. St., Senaat, 1992-1993, nr. 685-1, blz. 2-4):

a) De advocaat of volmachtdrager wordt afhankelijk van de cliënt om al dan niet te vernemen wanneer en welk vonnis uitgesproken werd.

b) De rechtsonderhorige ontvangt bij aangetekend schrijven een vonnis, gesteld in een juridische terminologie, wat voor heel wat mensen die niet vertrouwd zijn met de typische opbouw van een vonnis of arrest, onleesbaar of onbegrijpelijk is. Bijvoorbeeld: « Overwegende dat... Gelet op... Om deze redenen... verklaart de vordering ontvankelijk, niet-ontvankelijk... gegrond — ongegrond, veroordeelt de verwerende partij of de eisende partij tot de kosten, staat de voorlopige tenuitvoerlegging toe ». Dit zal zeker bij heel wat mensen, bijvoorbeeld bejaarden, aanleiding geven tot nodeloze paniekreacties.

c) Indien de rechtsonderhorige blijft stilzitten, het vonnis niet bezorgt aan de advocaat, de volmachtdrager van de representatieve werknemersorganisatie of de jurist van zijn mutualiteit, zal het vonnis veelal zonder nuttig effect blijven. Zo zal een tussenvonnis in een geschil tegen de Dienst Minder-validen of het R.I.Z.I.V., waarbij een geneesheer-deskundige wordt aangesteld, zonder gevolg blijven, zolang de verdediger niet over het vonnis beschikt en overeenkomstig artikel 935 van het Gerechtelijk Wetboek aan de griffie kan vragen de deskundige in werking te stellen.

d) Tenslotte is het tevens een feit dat de advocaat van sommige sociale-zekerheidsinstellingen geen

des frais judiciaires s'il ne leur transmet pas, conjointement avec la demande de paiement, une copie du jugement (par exemple, à l'O.N.Em.).

Puisque les clients en sont plus ou moins réduits à eux-mêmes, ce seront surtout les personnes les plus faibles de notre société qui seront le plus sérieusement touchées par cette modification du Code judiciaire, pourtant réalisée par une loi intitulée « programme d'urgence pour une société plus solidaire ».

*
* *

D'autre part, le délai d'opposition ou pour interjeter appel est d'un mois, mais « à partir de la signification du jugement ou de la notification de celui-ci faite conformément à l'article 792, alinéas 2 et 3 » (notification par lettre recommandée à envoyer par le greffe).

Si le jugement est porté à la connaissance du seul justiciable, celui-ci laissera passer ou pourra laisser passer les délais pour de multiples raisons (maladie, abatement éventuel à la suite de la lecture du jugement, âge — personne âgée qui doit se rendre au service social de sa mutualité par temps hivernal —, négligence, perte de documents...) et n'interjettera pas appel, souvent à tort, contre un jugement du tribunal du travail qui lui est défavorable.

Cette réglementation s'applique aux demandes introduites par une requête conformément à l'article 704 du Code judiciaire, à savoir les contestations énumérées aux articles 580 à 583 dudit Code, notamment :

— *les contestations avec l'I.N.A.M.I. et les mutualités, relatives à la reconnaissance de l'incapacité de travail;*

— *les contestations avec l'Office national de l'emploi;*

— *les contestations relatives aux allocations familiales (Office national d'allocations familiales et caisses de compensation pour allocations familiales);*

— *les contestations avec l'Office national des pensions et les caisses de pensions;*

— *les contestations relatives au revenu garanti aux personnes âgées;*

— *les contestations relatives aux allocations aux handicapés.*

De nouveau, ce seront les personnes les plus défavorisées de la société qui seront les premières lésées.

Celui qui est engagé dans une procédure civile ou commerciale dispose d'un délai d'un mois, à partir de la signification de l'expédition du jugement par

betaling kan bekomen van de gerechtskosten, indien de advocaat geen kopie van het vonnis aan hun verzendt samen met het verzoek tot betaling (bijvoorbeeld t.a.v. de R.V.A.).

Vermits de cliënten min of meer op zichzelf aangewezen worden, zullen vooral de zwaksten uit onze samenleving door deze wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, in een wet met als titel « urgentieprogramma voor een meer solidaire samenleving », ernstig benadeeld worden.

*
* *

Anderzijds wordt de termijn om verzet of beroep aan te tekenen bepaald op één maand, doch « te rekenen vanaf de betekening van het vonnis of de kennisgeving ervan overeenkomstig artikel 792, tweede en derde lid » (kennisgeving bij aangetekend schrijven te versturen door de griffie).

Wanneer het vonnis enkel en alleen ter kennis gebracht zal worden van de rechtsonderhorige, kan/zal deze om veelvuldige redenen (ziekte, neerslachtigheid, mogelijkerwijze ten gevolge van het lezen van de uitspraak, leeftijd — bejaarde die bij winterweer naar de sociale dienst van de mutualiteit moet —, slordigheid, het verlies van papieren ...) de termijn laten verstrijken en vaak ten onrechte geen hoger beroep aantekenen tegen een voor hem/haar negatief vonnis van de arbeidsrechtbank.

Deze regeling is van toepassing op de zaken ingeleid bij verzoekschrift overeenkomstig artikel 704 van het Gerechtelijk Wetboek, namelijk de geschillen terug te vinden in de artikelen 580-583 van het Gerechtelijk Wetboek, onder andere :

— *geschillen ten aanzien van R.I.Z.I.V. en mutualiteiten inzake erkenning van arbeidsongeschiktheid;*

— *geschillen ten aanzien van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;*

— *geschillen ten aanzien van de kinderbijslag (Rijksdienst en Kinderbijslagfondsen);*

— *geschillen ten aanzien van de Rijksdiensten voor Pensioenen en de Pensioenkas;*

— *geschillen betreffende het gewaarborgd inkomen voor bejaarden;*

— *geschillen betreffende de tegemoetkomingen voor mensen met een handicap.*

Opnieuw zullen het de zwaksten in de samenleving zijn die het eerst benadeeld zullen worden.

Wie verwikkeld is in een burgerlijke of handelsprocedure, beschikt over een termijn van één maand na betekening van de expeditie van het vonnis bij

exploit d'huissier, pour interjeter appel. Cela veut dire concrètement que la partie succombante dispose en général d'un laps de temps assez important, le plus souvent de plusieurs mois, pour juger si elle interjettera ou non appel ou si un règlement à l'amiable est encore possible, pour procéder aux recherches nécessaires et pour rédiger la requête contenant l'appel.»

L'intervenant soutient la proposition de loi de M. Erdman, qu'il a d'ailleurs contresignée, parce qu'elle met fin aux effets négatifs de l'application de l'article 792, deuxième alinéa, du Code judiciaire.

Le représentant du ministre rappelle l'historique de la modification de l'article 792 du Code judiciaire, entrée en vigueur le 1er mars 1993. Ainsi que cela a été précédemment indiqué, l'article précité a été complété par deux alinéas en vertu de l'article 20 de la loi du 12 janvier 1993 contenant un programme d'urgence pour une société plus solidaire.

La nouvelle procédure de notification, introduite par ces dispositions, a été inspirée des propositions faites en 1985 par la Commission chargée de la codification, de l'harmonisation et de la simplification de la législation relative à la sécurité sociale.

Cette commission estimait qu'en matière de procédure, il fallait poursuivre un double objectif, à savoir la garantie que les délais pour l'exercice des voies de recours commencent à courir automatiquement à partir de la notification du jugement, entraînant ainsi l'accélération de la gestion du contentieux social par voie judiciaire, et l'élimination des frais liés à l'intervention d'un huissier de justice.

L'intervenant souligne que la proposition de M. Erdman sauvegarde les objectifs énoncés ci-dessus.

Toutefois, il y a lieu de remarquer que peu après l'entrée en vigueur de l'article 792, deuxième et troisième alinéas, au 1er mars 1993, le ministre de la Justice a été saisi des doléances du barreau à propos de l'application de la nouvelle procédure de notification. En effet, il a été allégué que cette procédure n'était pas gage d'une grande sécurité juridique.

Il est vrai que la notification directe du jugement aux parties peut rendre celles-ci attentives aux démarches à entreprendre, mais elle contient le risque que les avocats restent ignorants de l'évolution de la procédure.

La proposition de M. Erdman tend à pallier ce manque en assurant l'envoi d'une copie non signée du jugement aux avocats des parties.

deurwaardersexploot om hoger beroep aan te tekenen. In concreto houdt dit in dat de verliezende partij meestal over een ruime tijdsspanne beschikt, meestal van meerdere maanden, om te oordelen of al dan niet beroep zal worden aangetekend of alsnog een minnelijke regeling mogelijk is, om het nodige opzoekingswerk te doen en om het verzoekschrift houdende hoger beroep op te maken.»

Interveniënt steunt het wetsvoorstel van de heer Erdman, dat hij trouwens mee heeft ondertekend, omdat het de negatieve effecten verbonden aan de toepassing van artikel 792, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek wegwerkt.

De vertegenwoordiger van de minister herinnert eraan hoe de wijziging van artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek tot stand is gekomen, welke op 1 maart 1993 in werking is getreden. Zoals vroeger werd toegelicht, heeft artikel 20 van de wet van 12 januari 1993 houdende een urgentieprogramma voor een meer solidaire samenleving, dit artikel aangevuld met twee nieuwe leden.

De nieuwe procedure van kennisgeving die deze bepalingen hebben ingevoerd, is ingegeven door de voorstellen die de Commissie belast met de codificering, de harmonisering en de vereenvoudiging van de wetgeving betreffende de sociale zekerheid in 1985 heeft gedaan.

Volgens deze Commissie moest men inzake procedure een tweevoudig oogmerk nastreven, te weten: eerst waarborgen bieden dat de termijnen om rechtsmiddelen aan te wenden, automatisch ingaan vanaf de kennisgeving van het vonnis, om zo de afhandeling van sociale geschillen langs gerechtelijke weg te bespoedigen, en voorts de kosten schrappen die het optreden van een gerechtsdeurwaarder meebrengt.

Spreeker wijst erop dat het voorstel-Erdman met die oogmerken rekening houdt.

Opgemerkt dient echter te worden dat kort na de inwerkingtreding op 1 maart 1993 van het tweede en het derde lid van artikel 792, de minister van Justitie van de balie een klachtenbrief heeft ontvangen over de uitvoering van de nieuwe procedure van kennisgeving. Naar verluidt zou die procedure immers niet garant kunnen staan voor een grote rechtszekerheid.

Het is natuurlijk wel zo dat een rechtstreekse kennisgeving van het vonnis aan de partijen dezen erop attent kan maken welke stappen zij moeten doen. Toch is het risico groot dat de advocaten niet op de hoogte blijven van het verloop van de rechtsgang.

De heer Erdman wil dat met zijn voorstel verhelpen door aan de advocaten van de partijen een niet-ondertekend afschrift van het vonnis te laten toezenden.

En ce qui concerne la remarque sur l'absence d'une initiative gouvernementale en la matière, le représentant du ministre fait observer que, conscient de la difficulté signalée par le barreau, le ministre de la Justice a essayé d'inspirer, avant toute modification légale et après concertation avec l'Ordre national des avocats, une circulaire au niveau fédéral. L'objectif était de contraindre les greffiers à envoyer une copie libre du jugement aux avocats des parties.

Le Collège des procureurs généraux a, certes, marqué son accord sur le principe, mais a néanmoins conseillé de recueillir l'avis du ministre des Finances. Celui-ci, en date du 15 avril 1994, a précisé qu'en vertu de l'article 272, 1°, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, un droit d'expédition est dû pour les copies non signées d'un jugement.

La formule de l'envoi d'une copie libre du jugement aux avocats des parties s'avère dès lors impossible, quitte à violer la disposition susmentionnée du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe.

Ce qui précède, démontre clairement la nécessité d'une initiative législative comme la proposition de loi de M. Erdman. Toutefois, il convient d'examiner s'il n'y a pas d'autres moyens de remédier au problème exposé ci-dessus.

Une première formule consisterait à faire appel à une technique existante, à savoir l'élection de domicile (article 39 du Code judiciaire). Cela nécessite un acte volontaire au début de la procédure par l'intervention de l'avocat. Cette formule qui dans un bon nombre d'hypothèses a été adoptée, présente un avantage pratique.

Une deuxième formule qui sauvegarderait également l'envoi direct d'une copie du jugement aux avocats, consisterait à ce que, dans les matières visées à l'article 704, alinéa 1er, du Code judiciaire, le greffier, à la demande de l'une ou de l'autre partie, notifie le jugement aux parties, sous pli judiciaire, dans les huit jours de la demande faite par simple lettre. Selon cette formule, l'effet automatique de la notification du jugement en ce qui concerne les délais pour l'exercice des voies de recours est tributaire d'une demande adressée au greffe par le conseil.

Le représentant du ministre fait observer que son intervention n'a pour but que de bien documenter la commission. Il souligne que la proposition de M. Erdman, à laquelle le ministre souscrit, résoudra le problème de l'insécurité juridique. Il y a lieu cependant d'attirer l'attention sur les implications budgétaires.

Over het uitblijven van een regeringsinitiatief op dat stuk merkt de vertegenwoordiger van de minister op dat de minister van Justitie zich terdege bewust is van de moeilijkheden waarop de balie hem heeft gewezen, en de aanzet heeft gegeven om op het federale niveau een circulaire op te stellen vóór iedere wetswijziging en na overleg met de nationale orde van advocaten. Het lag in zijn bedoeling de griffiers te dwingen een kosteloos afschrift van het vonnis aan de advocaten van de partijen te zenden.

Het college van procureurs-generaal was het daarmee weliswaar principieel eens, doch vond het niettemin raadzaam de minister van Financiën om advies te vragen. Op 15 april 1994 heeft die dan meegedeeld dat krachtens artikel 272, 1°, van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, een expeditie-recht verschuldigd is voor niet-ondetekende afschriften van een vonnis.

Bijgevolg kan geen kosteloze kopie van het vonnis aan de advocaten van de partijen worden gezonden omdat men zodoende de bepaling van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, overtreedt.

Daaruit blijkt dat er wel degelijk een wetgevend initiatief moest komen in de zin van het voorstel-Erdman. Dat neemt niet weg dat men daarnaast ook moet nagaan of men het probleem niet met andere middelen kan oplossen.

Een eerste oplossing ligt bij de reeds toegepaste techniek van de keuze van woonplaats (artikel 39 van het Gerechtelijk Wetboek). Dat vereist evenwel een wilsdaad aan het begin van de procedure via een advocaat. Deze oplossing komt in aanmerking in een groot aantal gevallen en biedt een praktisch voordeel.

Een tweede oplossing die evenzeer waarborgt dat een kopie van het vonnis rechtstreeks aan de advocaten wordt gezonden, bestaat erin dat in de aangelegenheden bedoeld in artikel 704, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, de griffier op verzoek van een van de partijen bij gerechtsbrief kennis geeft van het vonnis aan de partijen binnen acht dagen nadat daarom per gewone brief een verzoek werd gedaan. In dit bijzonder geval hangt het automatisch gevolg van de kennisgeving van het vonnis op het stuk van de termijnen inzake het aanwenden van de rechtsmiddelen, af van een verzoek dat de raadsman aan de griffie richt.

De vertegenwoordiger van de minister merkt op dat hij met zijn betoog de Commissie alleen maar goed wil informeren. Ook wijst hij erop dat het voorstel Erdman, waarmee de minister het eens is, het probleem van de rechtszekerheid van de baan helpt. Men moet evenwel rekening houden met de budget-

taires de cette proposition en ce sens que l'envoi d'une copie non signée du jugement aux conseils entraînera un travail et un coût supplémentaires pour les greffes.

D'autre part, la question se pose de savoir s'il suffit d'envoyer uniquement aux avocats des parties une copie non signée du jugement et non pas aux délégués des organisations représentatives qui, en vertu de l'article 728, § 3, du Code judiciaire, sont autorisés à représenter les justiciables dans les matières visées à l'article 704, alinéa 1er, du même Code.

Un commissaire déclare que la technique de l'élection de domicile n'a pas été conçue pour résoudre le problème qui se pose en l'espèce. En outre, la solution proposée par le représentant du ministre pourrait très bien avoir un effet contre-productif. Pour se couvrir, en raison de la brièveté du délai de recours, les avocats chez qui il y aura eu élection de domicile interjetteront appel avant que le jugement leur ait été signifié. Il en résultera un encombrement de l'appareil judiciaire, ce qu'il convient précisément d'éviter.

L'intervenant comprend les implications budgétaires de la proposition de loi. Il signale, toutefois, que les frais qu'entraînerait l'adoption de la proposition y seraient compensés par l'économie que l'on réaliserait du fait que les greffiers n'enverraient plus de lettres aux avocats, comme ils le font dans chaque affaire pour les informer que, depuis l'entrée en vigueur du deuxième alinéa de l'article 792 du Code judiciaire, ils ne peuvent plus leur envoyer de copies des jugements.

En ce qui concerne l'envoi d'une copie non signée du jugement aux délégués des organisations représentatives visés à l'article 728, § 3, du Code judiciaire, il déclare qu'il n'est pas opposé à ce qu'on les mette sur un pied d'égalité avec les avocats. Tout cela n'ira, bien sûr, pas sans implications budgétaires. Mais il est plus important de savoir que, jusqu'au 1er mars 1993, l'article 792 du Code judiciaire ne disposait pas qu'une copie non signée du jugement devait être envoyée aux délégués des organisations représentatives visés à l'article 728, § 3, qui peuvent représenter les justiciables dans les matières énumérées à l'article 704, premier alinéa.

L'intervenant n'est pas opposé à ce que l'on complète l'article 792 du Code judiciaire de manière à combler une lacune pour ce qui est de l'information, non seulement des avocats, mais aussi des délégués visés à l'article 728, § 3. Pour pouvoir le faire, il faut amender la proposition de loi.

Le représentant du ministre précise que l'on ne peut assimiler les délégués des organisations représenta-

taire weerslag van dit voorstel in zoverre het zenden van een niet-ondertekend afschrift van het vonnis aan de raadslieden, voor de griffie extra werk en extra kosten meebrengt.

Voorts is het ook de vraag of het voldoende is alleen aan de advocaten van de partijen een niet-ondertekend afschrift van het vonnis te zenden en niet aan de afgevaardigden van een representatieve organisatie van arbeiders of bedienden, die krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek de justitiabelen kunnen vertegenwoordigen in de aangelegenheden bedoeld in artikel 704, eerste lid, van dat Wetboek.

Een lid verklaart dat de techniek van de keuze van woonplaats niet geconcipeerd is om het hier gestelde probleem op te lossen. Bovendien zou de door de vertegenwoordiger van de minister voorgestelde oplossing wel eens contraproductief kunnen werken. Om zich tegen hun verantwoordelijkheid in te dekken, zullen advocaten bij wie keuze van woonplaats is gedaan, vanwege de korte beroepstermijn hoger beroep instellen voor zij van het vonnis in kennis zijn gesteld. Dit leidt tot een overbelasting van het gerechtelijk apparaat, hetgeen juist moet worden vermeden.

Spreker heeft begrip voor de budgettaire implicaties van het wetsvoorstel. Hij wijst er echter op dat de kosten verbonden aan het voorstel worden gecompenseerd door de besparing op de brieven, die heden voor iedere zaak afzonderlijk door de griffiers aan de advocaten worden toegezonden, met de mededeling dat ze hun krachtens artikel 792, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek geen afschriften van de vonnissen mogen toezenden.

Met betrekking tot de toezending van een niet-ondertekend afschrift van het vonnis aan de in artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde afgevaardigden van de representatieve organisaties, verklaart hij er geen bezwaar tegen te hebben dat deze afgevaardigden en de advocaten op gelijke voet worden geplaatst. Een en ander zal natuurlijk wel budgettaire implicaties hebben. Belangrijker is dat artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek tot 1 maart 1993 niet bepaalde dat een niet-ondertekend afschrift van het vonnis diende te worden toegezonden aan de in artikel 728, § 3, bedoelde afgevaardigden van de representatieve organisaties, die de rechtsonderhorigen in de in artikel 704, eerste lid, opgesomde zaken mogen vertegenwoordigen.

Spreker is er niet tegen gekant dat er naar aanleiding van de rechtzetting van een vergetelheid ten aanzien van de advocaten een inhaaloperatie wordt uitgevoerd ten voordele van de in artikel 728, § 3, bedoelde afgevaardigden. Daartoe dient het wetsvoorstel dan wel te worden geamendeerd.

De vertegenwoordiger van de minister preciseert dat de gelijkstelling tussen de in artikel 728, § 3,

tives visés à l'article 728, § 3, aux avocats, pour ce qui est de l'envoi d'une copie non signée du jugement, que dans les cas énumérés à l'article 704, premier alinéa, du Code judiciaire. L'article 792, quatrième alinéa, proposé du même Code n'a donc absolument pas de portée générale et il n'est pas applicable aux agents d'affaires (cf. l'article 728, § 4, du Code judiciaire).

Un commissaire déclare que ce problème dépasse le cadre de la loi proposée et écarte tout à fait le débat de l'objet des propositions de loi en discussion. Il se dit prêt à discuter de cette question, mais dans un cadre plus large.

L'intervenante suivante fait observer que M. Erdman a dit explicitement dans les développements de sa proposition de loi que *« tout le monde considère évidemment que, par avocats, on entend également les représentants syndicaux délégués par le travailleur, lesquels sont compétents pour le représenter devant les cours du travail »* (cf. le doc. Sénat, 1993-1994, n° 1014-1, p. 2, troisième alinéa).

Elle ne souhaite pas que l'on interprète certaines notions différemment, selon le contexte dans lequel elles sont utilisées. Elle propose, dès lors, que l'on complète l'article 792, quatrième alinéa, proposé, du Code judiciaire, par les mots *« ou aux délégués des organisations représentatives visés à l'article 728, § 3 »*.

Le représentant du ministre souligne que le problème en question est un problème classique de la procédure civile. Il souscrit, dès lors, à ce qui est dit dans le passage précité des développements.

Un autre membre souligne que l'ancien article 792 du Code judiciaire ne faisait aucune distinction, dans la pratique, entre les avocats et les délégués des organisations représentatives visés à l'article 728, § 3, qui intervenaient dans les matières énumérées à l'article 704, premier alinéa, du même Code. Une copie gratuite du jugement était envoyée aux uns et aux autres. Etant donné cette pratique et les développements de la proposition, il ne convient pas de modifier l'article 792, quatrième alinéa, proposé, pour permettre au greffier d'envoyer une copie non signée du jugement aux délégués visés à l'article 728, § 3.

En complétant l'article 792, quatrième alinéa, proposé, du Code judiciaire, par les mots *« ou aux délégués des organisations représentatives visés à l'article 728, § 3 »*, comme on l'a suggéré, l'on risquerait d'étendre le débat à d'autres personnes qui peuvent représenter en justice une partie litigante

bedoelde afgevaardigden van de representatieve organisaties en de advocaten inzake de toezending van een niet-ondertekend afschrift van het vonnis uitsluitend de gevallen betreft bepaald in artikel 704, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek. Het voorgestelde artikel 792, vierde lid, van hetzelfde Wetboek krijgt dus geenszins een algemene draagwijdte en geldt niet voor de zaakwaarnemers (cf. artikel 728, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek).

Een lid betoogt dat deze problematiek het kader van dit wetsvoorstel overstijgt en het debat een wending geeft in een richting die niets te maken heeft met de bedoeling van de voorliggende wetsvoorstellen. Spreker is bereid deze aangelegenheid te behandelen, maar dan wel in een ruimer verband.

Een volgende spreekster merkt op dat de heer Erdman in de memorie van toelichting bij zijn wetsvoorstel expliciet heeft verklaard dat *« uiteraard iedereen ermee akkoord gaat dat wanneer men het hier heeft over advocaten, ook de gemachtigde vakbondsafgevaardigden van de werknemer, bevoegd om hem te vertegenwoordigen voor de arbeidsrechtbanken, bedoeld worden »* (cf. Gedr. St., Senaat, 1993-1994, nr. 1014-1, blz. 2, derde alinea).

Zij is er geen voorstander van dat begrippen op uiteenlopende wijze worden geïnterpreteerd naar gelang van het verband waarin ze voorkomen. Zij pleit er dan ook voor het voorgestelde artikel 792, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek aan te vullen met de woorden *« of de afgevaardigden van de representatieve organisaties bedoeld in artikel 728, § 3 »*.

De vertegenwoordiger van de minister herinnert eraan dat het hier een klassiek probleem uit het burgerlijk procesrecht betreft. Hij sluit zich bijgevolg aan bij de hiervoor geciteerde passus uit de memorie van toelichting.

Een ander lid wijst erop dat onder het vroegere artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek in de praktijk geen onderscheid werd gemaakt tussen de advocaten en de in artikel 728, § 3, bedoelde afgevaardigden van de representatieve organisaties, die in de in artikel 704, eerste lid, van hetzelfde Wetboek opgesomde zaken optraden. Aan beide categorieën werd een kosteloos afschrift van het vonnis toegezonden. Gelet op deze praktijk en de toelichting bij het voorstel hoeft het voorgestelde artikel 792, vierde lid, niet te worden gewijzigd om de griffier te machtigen een niet-ondertekend afschrift van het vonnis aan de in artikel 728, § 3, bedoelde afgevaardigden toe te zenden.

Indien men zou ingaan op de suggestie om het voorgestelde artikel 792, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek aan te vullen met de woorden *« of de afgevaardigden van de representatieve organisaties bedoeld in artikel 728, § 3 »*, bestaat het gevaar dat het debat zou worden uitgebreid tot andere personen die

(par exemple des membres de la famille et des délégués d'organisations de protection de l'environnement).

L'intervenant estime qu'il n'est pas souhaitable que l'on traite de ce problème dans la loi proposée.

Le représentant du ministre souligne que, comme l'article 792, quatrième alinéa, proposé, du Code judiciaire porte sur un contentieux limité et bien défini, à savoir celui de la sécurité sociale (*cf.* l'article 704, premier alinéa, du Code judiciaire), il ne risque pas de donner lieu à une extension manifestement redoutée du débat. En vertu de l'article 728, § 3, du même Code, les délégués des organisations représentatives peuvent représenter les travailleurs et les indépendants devant les juridictions du travail pour cette matière. Il semble être opportun, dès lors, de les citer *expressis verbis* à l'article 792, quatrième alinéa, proposé. Cet ajout ne signifierait aucunement que l'on sacrifie à la tendance à assouplir les conditions d'accès aux cours et tribunaux et de représentation devant ceux-ci. Le principe selon lequel les avocats ont seuls le droit de plaider, sous réserve des exceptions fixées par la loi, reste valable sans restriction (*cf.* l'article 40 du Code judiciaire).

Sur la base de la discussion qui précède, MM. Erdman et Lallemand déposent l'amendement suivant:

« Compléter l'alinéa 4 de l'article 792 proposé du Code judiciaire par les mots « ou aux délégués visés à l'article 728, § 3. »

La majorité des commissaires se rallie à cette proposition.

Un membre aimerait savoir s'il ne faut pas également adapter en ce sens l'article 792, premier alinéa, du Code judiciaire. Selon celui-ci, le greffier adresse, dans les huit jours de la prononciation du jugement, sous simple lettre, à chacune des parties ou, le cas échéant, à leurs avocats, une copie non signée du jugement.

L'auteur de la proposition répond négativement, parce que la disposition de l'article 792 définit la règle générale en ce qui concerne l'envoi d'une copie du jugement aux parties ou à leurs avocats, alors que l'article 792, quatrième alinéa, proposé, du Code judiciaire, insère des dispositions spécifiques en ce qui concerne la notification de jugements prononcés dans les matières énumérées à l'article 704, premier alinéa, du même Code (sécurité sociale).

Un membre aimerait savoir pourquoi la disposition proposée ne peut pas être insérée en tant que troisième alinéa à l'article 792 du Code judiciaire. S'il pouvait l'être, l'actuel troisième alinéa s'appliquerait égale-

ment à une gedingpartij in rechte mogen vertegenwoordigen (bijvoorbeeld familieleden en afgevaardigden van milieuorganisaties).

Spreeker acht het niet wenselijk deze problematiek in het kader van dit wetsvoorstel te behandelen.

De vertegenwoordiger van de minister wijst erop dat met het voorgestelde artikel 792, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek de blijkbaar gevreesde uitbreiding van het debat niet te duchten valt omdat dit artikel een beperkt en wel omschreven contentieux betreft, te weten dat van de sociale zekerheid (*cf.* artikel 704, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek). Krachtens artikel 728, § 3, van hetzelfde Wetboek kunnen de afgevaardigden van de representatieve organisaties de werknemers en de zelfstandigen in deze materie voor de arbeidsgerechten vertegenwoordigen. Het lijkt dan ook opportuun hen *expressis verbis* in het voorgestelde artikel 792, vierde lid, te vermelden. Een dergelijke toevoeging is geenszins de uiting van de tendens om de voorwaarden inzake de toegang tot en de vertegenwoordiging voor de hoven en rechtbanken te versoepelen. Het principe dat alleen de advocaten het recht hebben te pleiten, behoudens de uitzonderingen bij de wet bepaald, blijft onverkort van kracht (*cf.* artikel 440 van het Gerechtelijk Wetboek).

Op grond van de voorgaande discussie dienen de heren Erdman en Lallemand het volgende amendement in:

« Het voorgestelde artikel 792, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek aan te vullen met de woorden: « ... of aan de afgevaardigden bedoeld in artikel 728, § 3. »

Een meerderheid van de commissieleden onderschrijft dit voorstel.

Een lid wenst te weten of artikel 792, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek ook niet in die zin moet worden aangepast. Luidens dit artikel zendt de griffier binnen acht dagen na de uitspraak van het vonnis bij gewone brief een niet-ondertekend afschrift van het vonnis, aan elke partij, of, in voorkomend geval, aan hun advocaten.

De indiener van het voorstel antwoordt ontkenkend omdat deze bepaling de algemene regel bevat inzake de verzending van een afschrift van het vonnis aan de partijen of hun advocaten, terwijl het voorgestelde artikel 792, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek een specifieke regeling invoert voor de kennisgeving van vonnissen in de zaken opgesomd in artikel 704, eerste lid, van hetzelfde Wetboek (sociale zekerheid).

Een lid wenst te weten waarom de voorgestelde bepaling niet als een derde lid in artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek kan worden ingevoegd. In dat geval zou het huidige derde lid ook op deze specifieke

ment pour ce qui est de cette notification spécifique. Selon cette disposition, qui deviendrait alors le quatrième alinéa, cette notification fait mention, à peine de nullité, des voies de recours, du délai dans lequel ce ou ces recours doivent être introduits ainsi que de la dénomination et de l'adresse de la juridiction compétente pour en connaître.

L'auteur de la proposition déclare que l'article 792, quatrième alinéa, proposé, du Code judiciaire, vise uniquement à informer les avocats et les délégués visés à l'article 728, § 3, des jugements prononcés en matière de sécurité sociale. L'envoi de la copie du jugement n'est pas assorti d'effets juridiques qui feraient courir le délai pour interjeter appel.

Le préopinant déclare que ces explications ne le convainquent pas.

III. VOTES

La proposition de loi déposée par M. Desutter devient sans objet.

La proposition de loi de M. Erdman et consorts, amendée dans le sens proposé par MM. Erdman et Lallemant, a été adoptée par 11 voix et 1 abstention.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,
Robert VAN ROMPAEY. *Le Président,*
Roger LALLEMAND.

kennisgeving van toepassing zijn. Luidens deze bepaling die dan het vierde lid zou worden, vermeldt deze kennisgeving op straffe van nietigheid de rechtsmiddelen, de termijn binnen welke dit verhaal moet worden ingesteld, evenals de benaming en het adres van de rechtsmacht die bevoegd is om er kennis van te nemen.

De indiener van het wetsvoorstel verklaart dat het voorgestelde artikel 792, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek uitsluitend tot doel heeft, de advocaten en de afgevaardigden bedoeld in artikel 728, § 3, op de hoogte te brengen van de vonnissen gewezen in zaken van sociale zekerheid. Er worden aan de verzending van de kopie van het vonnis geen rechtsgevolgen vastgeknoopt in de zin dat zij de beroepstermijn zou doen lopen.

De vraagsteller acht zich door deze uitleg niet overtuigd.

III. STEMMING

Het wetsvoorstel ingediend door de heer Desutter vervalt.

Het wetsvoorstel van de heer Erdman c.s., zoals gewijzigd door het amendement van de heren Erdman en Lallemant, wordt aangenomen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De Rapporteur,
Robert VAN ROMPAEY. *De Voorzitter,*
Roger LALLEMAND.

**IV. TEXTE ADOPTE
PAR LA COMMISSION**

Article unique

L'article 792 du Code judiciaire, modifié par l'article 20 de la loi du 12 janvier 1993, est complété par un quatrième alinéa, rédigé comme suit :

« Dans les cas visés au deuxième alinéa, le greffier adresse, le cas échéant, une copie non signée du jugement aux avocats des parties ou aux délégués visés à l'article 728, § 3. »

**IV. TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE**

Enig artikel

Artikel 792 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij artikel 20 van de wet van 12 januari 1993, wordt aangevuld met een vierde lid, luidende :

« In de gevallen, bepaald in het tweede lid, zendt de griffier een niet-ondertekend afschrift van het vonnis, in voorkomend geval, aan de advocaten van de partijen of aan de afgevaardigden bedoeld in artikel 728, § 3. »